

Nastroje społeczne w październiku

Opracowała
Małgorzata Omyła-Rudzka

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W skrócie

- Po rejestrowanej w dwóch ostatnich miesiącach poprawie w październiku ogólne oceny sytuacji w kraju pogorszyły się. W stosunku do września przybyło niezadowolonych z kierunku zmian dokonujących się w kraju (wzrost z 44% do 50%), a odsetek zadowolonych w zasadzie nie zmienił się (32%). Trochę gorsze od ubiegłomiesięcznych są przewidywania dotyczące ogólnej sytuacji w kraju. W porównaniu z wrześniem przybyło nieco prognozujących pogorszenie sytuacji w Polsce w ciągu najbliższego roku (z 28% do 31%), a minimalnie ubyło liczących na poprawę (z 18% do 16%).
- Od września praktycznie nie zmieniło się postrzeganie sytuacji politycznej w Polsce. Zdecydowanie częściej oceniana jest ona źle niż dobrze (42% wobec 12%), a dla znacznej części badanych (40%) jest ona ani dobra, ani zła. Większych zmian nie rejestrujemy również w prognozach odnoszących się do sytuacji politycznej, w których obawy respondentów przed pogorszeniem są silniejsze niż nadzieje na poprawę (25% wobec 13%), a największa część nie spodziewa się zmian (51%).
- Po zarejestrowanej w ubiegłym miesiącu poprawie, w październiku oceny sytuacji gospodarczej pogorszyły się i zbliżyły się do poziomu z sierpnia. Obecnie 32% badanych (spadek o 2 punkty) dobrze ocenia sytuację gospodarczą, a 29% (wzrost o 5 punktów) – źle. Największa część respondentów uważa, że sytuacja gospodarcza w ciągu najbliższego roku nie zmieni się (46%), a obawiający się pogorszenia trochę przeważają nad liczącymi na poprawę (24% wobec 20%).
- Większość badanych deklaruje, że im i ich rodzinom żyje się dobrze (64%, spadek o 3 punkty procentowe). Większość wyraża też zadowolenie z warunków materialnych swoich gospodarstw domowych (61%, spadek o 3 punkty). Natomiast w przewidywaniach na najbliższy rok w tym obszarze dominuje przekonanie o utrzymaniu *status quo*.

SPIS TREŚCI

Rozwój ogólnej sytuacji w kraju	1
Oceny	1
Przewidywania	3
 Sytuacja polityczna	 4
Oceny	4
Przewidywania	6
 Sytuacja gospodarcza	 7
Oceny	7
Przewidywania	9
 Sytuacja własna badanych i materialne warunki życia	 10
Oceny	10
Przewidywania	12

Po odnotowanej w ubiegłym miesiącu poprawie w październiku część wskaźników nastrojów społecznych uległa pogorszeniu¹. Dotyczy to przede wszystkim ocen kierunku zmian dokonujących się w kraju oraz postrzegania sytuacji gospodarczej.

ROZWÓJ OGÓLNEJ SYTUACJI W KRAJU

Oceny

Po rejestrowanej w dwóch wcześniejszych pomiarach poprawie w październiku ogólne oceny sytuacji w kraju pogorszyły się. W stosunku do września przybyło niezadowolonych z kierunku zmian dokonujących się w kraju (wzrost z 44% do 50%), a odsetek zadowolonych w zasadzie nie zmienił się (32%). Blisko co piąty badany nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat (18%).

TABELA 1

Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2024				2025									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach													
W dobrym	36	31	32	32	27	34	29	29	33	27	24	30	31	32
W złym	47	47	47	50	54	48	50	50	47	49	57	46	44	50
Trudno powiedzieć	18	21	21	18	19	18	20	20	21	24	19	24	25	18

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (426) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

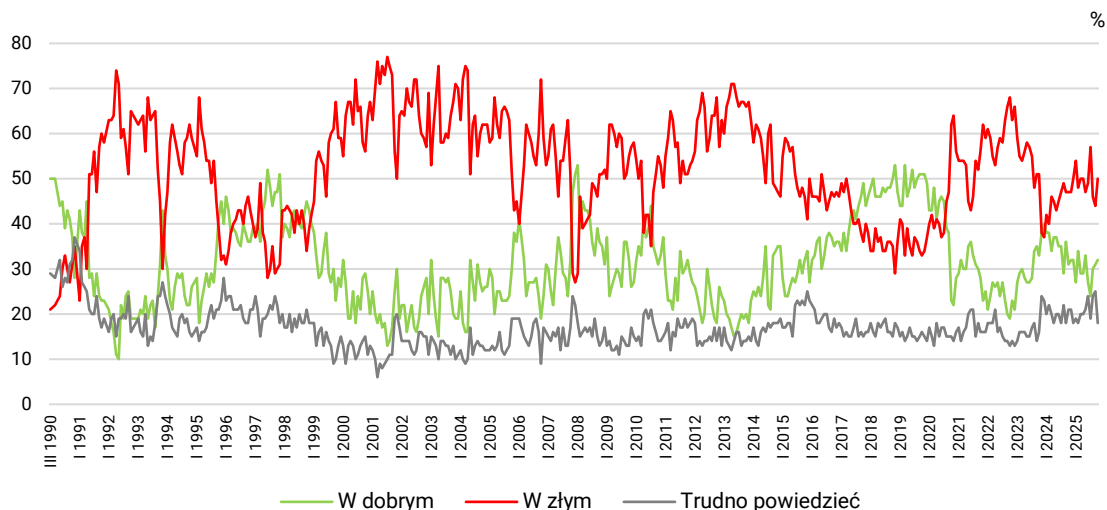
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 2 do 13 października 2025 roku na próbie liczącej 901 osób (w tym: 61,2% metodą CAPI, 22,5% – CATI i 16,3% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?

Stosunkowo często zadowolenie z rozwoju sytuacji w kraju wyrażają:

- mężczyźni (36% zadowolonych wobec 29% wśród kobiet),
- mieszkańcy miast liczących od 100 000 do 499 999 mieszkańców (47%),
- respondenci o najwyższych dochodach *per capita* wynoszących co najmniej 6000 zł (47%),
- badani deklarujący dobre warunki materialne swoich gospodarstw domowych (39%),
- w grupach społeczno-zawodowych – pracownicy usług (43%), a w dalszej kolejności – pracujący na własny rachunek (38%),
- badani praktykujący religijnie rzadko lub wcale (37–39%),
- osoby identyfikujące się z lewicą (42%),
- oraz zwolennicy Koalicji Obywatelskiej (56%).

Z kolei niezadowolone z kierunku zmian zachodzących w Polsce stosunkowo często wyrażają:

- osoby w wieku 45–54 lata (59% niezadowolonych),
- mieszkańcy wsi (55%) i najmniejszych miast liczących do 19 999 ludności (56%),
- badani z wykształceniem zasadniczym zawodowym (57%) i podstawowym lub gimnazjalnym (55%),
- osoby o dochodach *per capita* do 1999 zł (64%),
- respondenci źle oceniający warunki materialne swoich gospodarstw domowych (71%),

- a także praktykujący religijnie kilka razy w tygodniu (61%),
- badani utożsamiający się z prawicą (60%),
- sympatycy Konfederacji Korony Polskiej (79%), a w dalszej kolejności – Konfederacji Wolność i Niepodległość (72%).

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?		
	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	56	26	17
Prawo i Sprawiedliwość	25	60	15
Konfederacja Wolność i Niepodległość	18	72	11
Konfederacja Korony Polskiej	5	79	16
Trudno powiedzieć	25	55	20

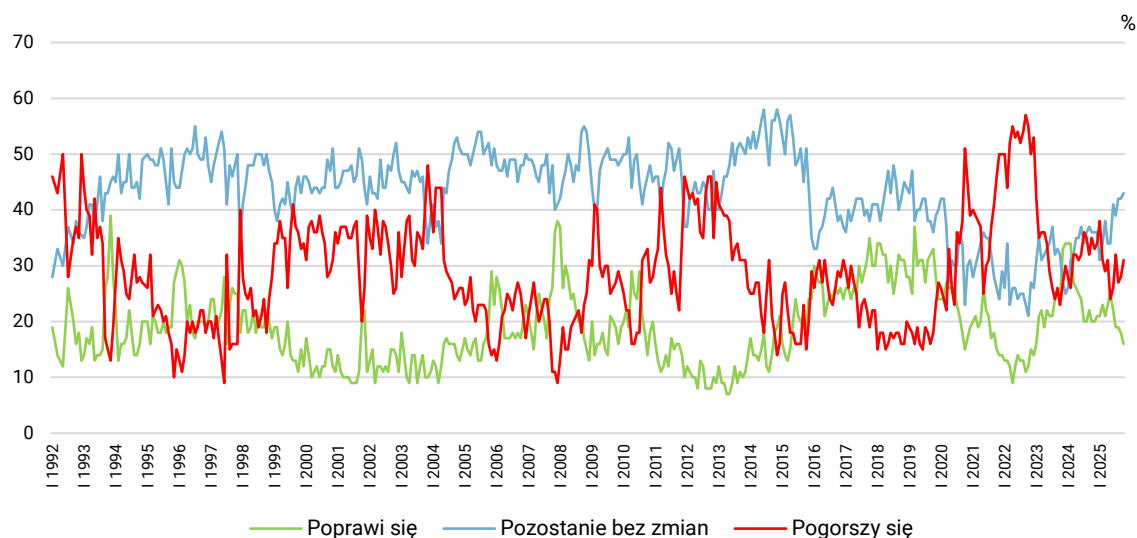
Przewidywania

Podobnie jak w ubiegłym miesiącu Polacy najczęściej są zdania, że sytuacja w kraju w ciągu najbliższego roku nie zmieni się (43%). Natomiast w stosunku do września wzrósł nieco odsetek przewidujących jej pogorszenie (z 28% do 31%), a minimalnie zmniejszył się prognozujących poprawę (z 18% do 16%). Co dziesiąty badany nie ma wyrobionej opinii w tej sprawie (10%).

TABELA 3

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2024				2025									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach													
Poprawi się	22	20	20	21	21	23	21	23	25	22	19	19	18	16
Nie zmieni się	37	36	36	36	31	34	38	34	34	41	39	42	42	43
Pogorszy się	32	35	33	34	38	31	29	31	24	26	32	27	28	31
Trudno powiedzieć	8	9	11	9	10	12	11	12	17	11	10	11	11	10

RYS. 2. Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

SYTUACJA POLITYCZNA

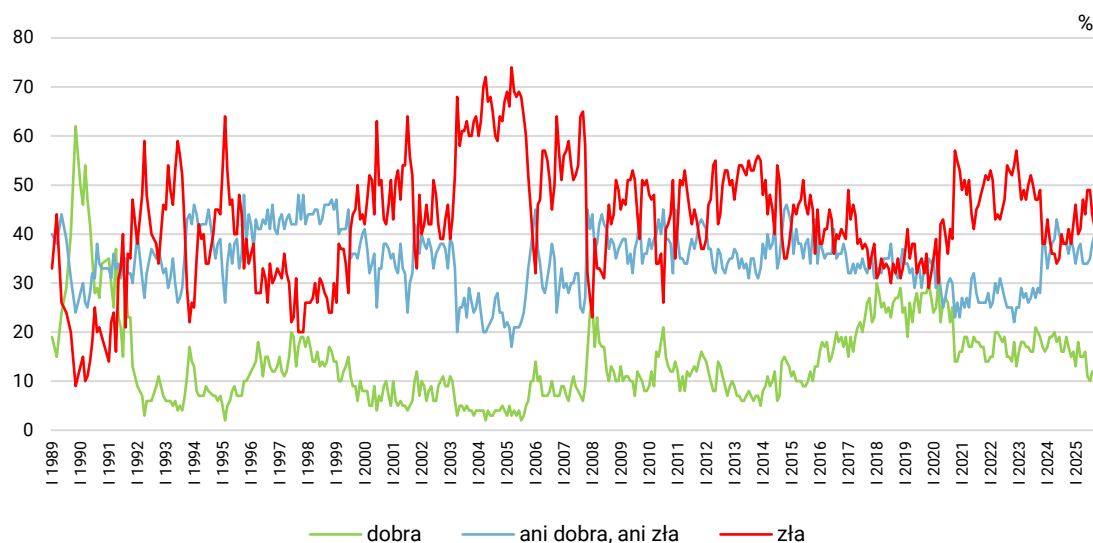
Oceny

W ciągu ostatnich tygodni praktycznie nie zmieniło się postrzeganie sytuacji politycznej. Zdecydowanie częściej oceniana jest ona źle niż dobrze (42% wobec 12%), a dla znacznej części badanych (40%) jest ona przeciętna. Relatywnie niewielu respondentów nie ma zdania na ten temat (6%).

TABELA 4

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2024				2025									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach													
– dobra	19	17	15	16	13	18	15	15	16	11	10	12	11	12
– ani dobra, ani zła	38	36	39	37	34	37	38	34	34	34	35	38	40	40
– zła	38	41	38	42	46	40	41	47	44	49	49	44	41	42
Trudno powiedzieć	5	7	8	6	7	5	6	5	6	5	6	6	7	6

RYS. 3. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

W praktycznie wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych niezadowolenie z sytuacji politycznej przeważa nad zadowoleniem. Względą równowagę ocen negatywnych i pozytywnych notujemy jedynie wśród popierających Koalicję Obywatelską (24% zadowolonych wobec 26% niezadowolonych). Z kolei relatywnie duży krytycyzm w postrzeganiu sytuacji politycznej wyrażają:

- mężczyźni (46% wobec 38% wśród kobiet),
- mieszkańcy wsi (43%) oraz mniejszych miast liczących do 99 999 ludności (42-44%),
- badani z wykształceniem zasadniczym zawodowym (49%),
- ankietowani o dochodach na osobę w gospodarstwie domowym do 3999 zł (48-49%),
- osoby niezadowolone z warunków materialnych swoich gospodarstw domowych (64%),
- w grupach społeczno-zawodowych – przedstawiciele średniego personelu, technicy (50%), robotnicy wykwalifikowani (50%) oraz badani zajmujący się domem i inni (51%),
- praktykujący religijnie kilka razy w tygodniu (58%),
- utożsamiający się z prawicą (55%),
- a w potencjalnych elektoratach – zwolennicy Konfederacji Korony Polskiej (73%).

TABELA 5

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:			
	dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Koalicja Obywatelska	24	48	26	1
Konfederacja Korony Polskiej	13	14	73	0
Prawo i Sprawiedliwość	12	35	51	3
Konfederacja Wolność i Niepodległość	3	34	59	3
Trudno powiedzieć	7	46	38	10

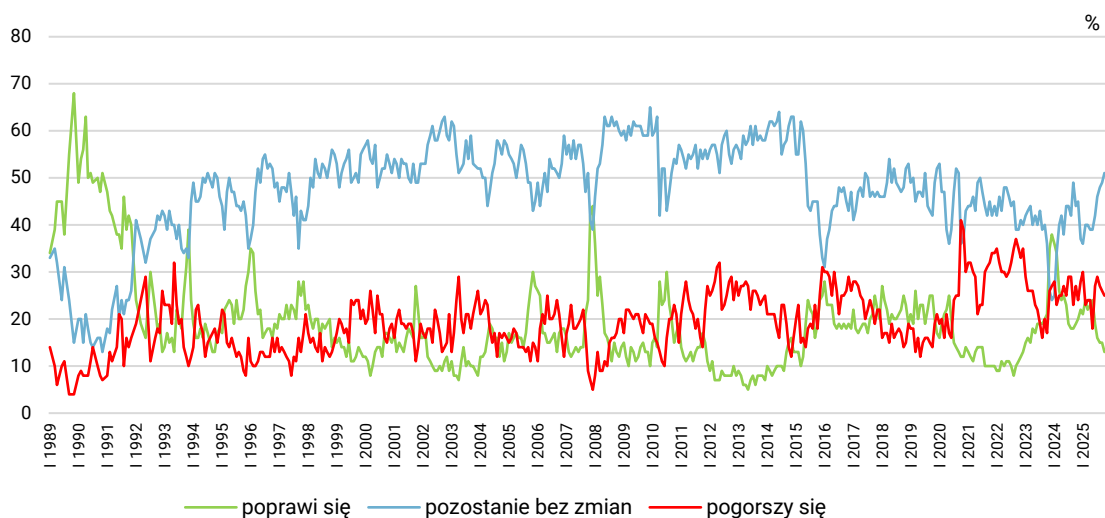
Przewidywania

Mniej więcej połowa badanych uważa, że sytuacja polityczna w kraju w ciągu najbliższego roku nie zmieni się (51%, wzrost o 2 punkty procentowe), co czwarty obawia się pogorszenia (25%), a znacznie mniej oczekuje poprawy (13%, spadek o 2 punkty). Co dziewiąty ankietowany nie ma wyrobionej opinii w tej kwestii (11%).

TABELA 6

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2024				2025									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach													
– poprawi się	18	19	20	22	21	24	22	23	24	19	16	15	15	13
– nie zmieni się	49	44	45	37	36	40	40	39	39	42	46	48	49	51
– pogorszy się	23	27	24	28	30	23	24	24	18	27	29	27	26	25
Trudno powiedzieć	10	9	11	13	13	13	14	14	19	13	10	10	10	11

RYS. 4. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

SYTUACJA GOSPODARCZA

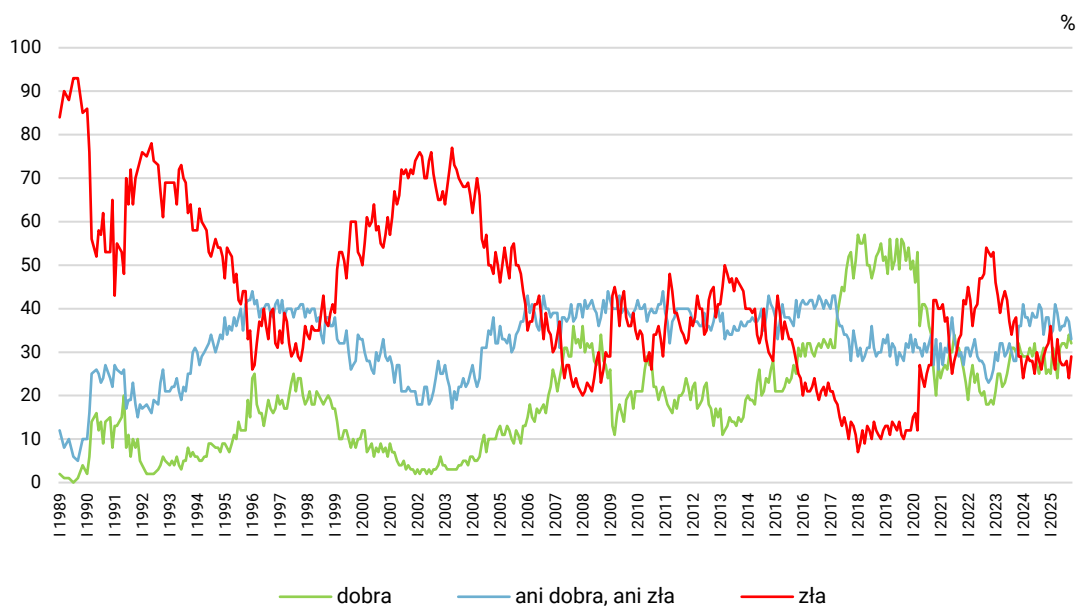
Oceny

Po zarejestrowanej w ubiegłym miesiącu poprawie w październiku oceny sytuacji gospodarczej pogorszyły się. Wzrosło przekonanie, że jest ona zła (z 24% do 29%) i zmniejszyły się odsetki uważających, że jest dobra (z 34% do 32%) lub przeciętna (z 37% do 33%). Bardzo niewielu badanych nie ma zdania na ten temat (5%).

TABELA 7

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2024				2025									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach													
– dobra	29	31	25	26	25	31	29	24	31	32	32	31	34	32
– ani dobra, ani zła	40	34	38	38	34	35	41	39	35	36	36	38	37	33
– zła	26	29	31	32	36	29	26	33	28	27	27	28	24	29
Trudno powiedzieć	5	6	6	5	6	6	4	4	6	5	5	4	5	5

RYS. 5. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Relatywnie wysokie odsetki niezadowolonych z sytuacji gospodarczej w Polsce notujemy wśród:

- mieszkańców wsi (35%),
- osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (38%),
- badanych z gospodarstw domowych o najniższych dochodach *per capita* – do 1999 zł (44%),
- a także niezadowolonych z warunków materialnych swoich gospodarstw domowych (47%),
- praktykujących religijnie kilka razy w tygodniu (37%),
- respondentów identyfikujących się z prawicą (40%)
- oraz popierających Konfederację Korony Polskiej (66%).

TABELA 8

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:			
	dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Koalicja Obywatelska	68	26	5	2
Prawo i Sprawiedliwość	18	37	41	5
Konfederacja Wolność i Niepodległość	13	40	44	3
Konfederacja Korony Polskiej	11	20	66	2
Trudno powiedzieć	27	36	34	4

Przewidywania

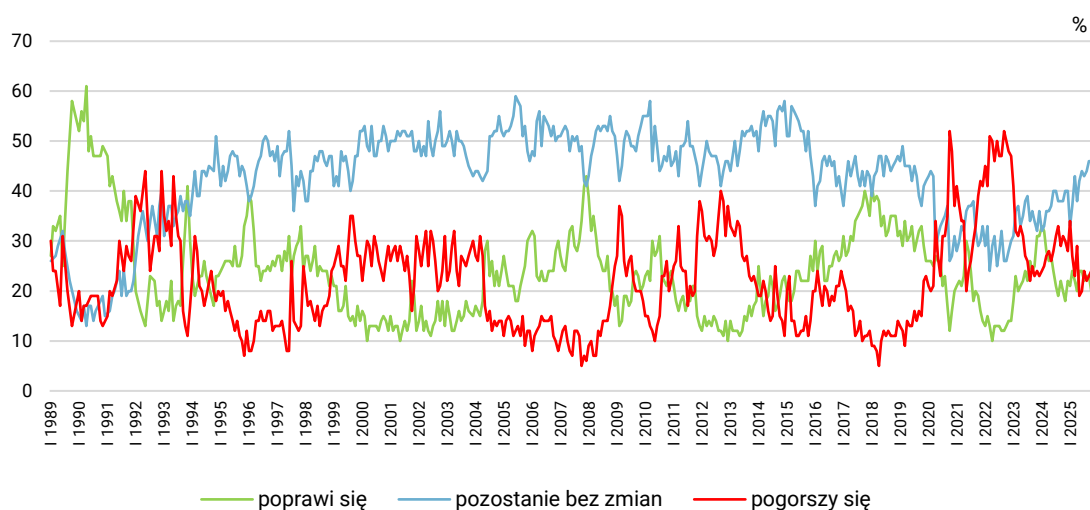
Największa część badanych uważa, że sytuacja gospodarcza w Polsce w perspektywie roku nie zmieni się (46%). Nieco mniej pytaných niż we wrześniu liczy na jej poprawę (spadek z 23% do 20%), a udział obawiających się pogorszenia pozostał praktycznie niemieniony (24%). Co jedenasty respondent nie ma zdania w tej kwestii (9%).

TABELA 9

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2024				2025									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach													
– poprawi się	22	20	18	22	21	24	22	20	24	24	22	23	23	20
– nie zmieni się	38	38	40	40	33	37	43	38	42	44	43	44	46	46
– pogorszy się	29	31	30	28	34	27	23	29	19	20	24	22	23	24
Trudno powiedzieć	10	11	12	10	13	12	12	13	15	12	11	10	9	9

CBOS

RYS. 6. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć

SYTUACJA WŁASNA BADANYCH I MATERIALNE WARUNKI ŻYCIA

Oceny

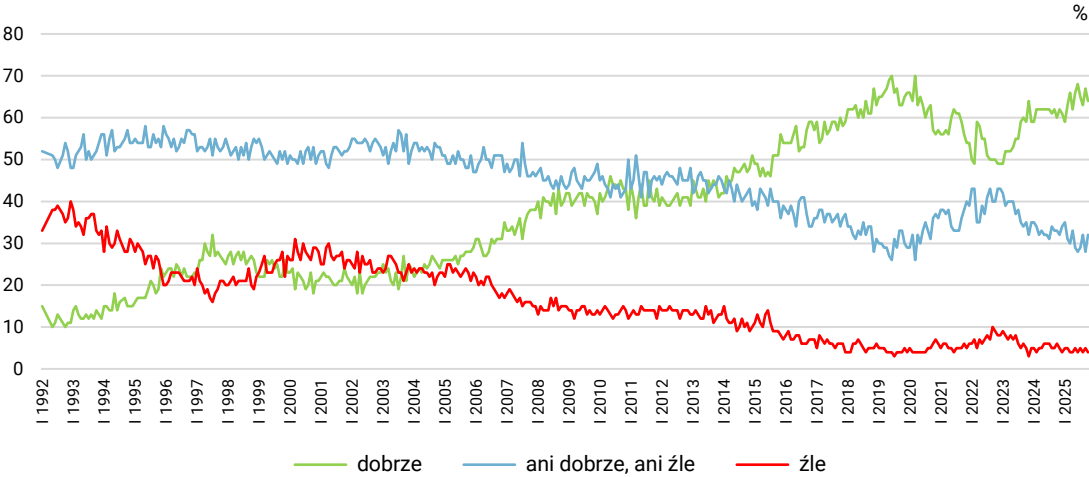
Po odnotowanym w ubiegłym miesiącu wzroście w październiku nastąpił spadek odsetka zadowolonych z poziomu życia swojego i swojej rodziny (z 67% do 64%) i zwiększenie się odsetka oceniających go przeciętnie (z 28% do 32%). Podobnie jak w ostatnich miesiącach bardzo niewielu respondentów wyraża w tym obszarze niezadowolenie (4%).

TABELA 10

Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2024				2025									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach													
– dobrze	62	60	62	61	59	63	66	62	66	68	65	63	67	64
– ani dobrze, ani źle	33	33	32	34	35	31	30	33	29	28	29	32	28	32
– źle	5	6	5	4	5	5	4	4	5	4	5	4	5	4

CBOS

RYS. 7. Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:

Pomięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

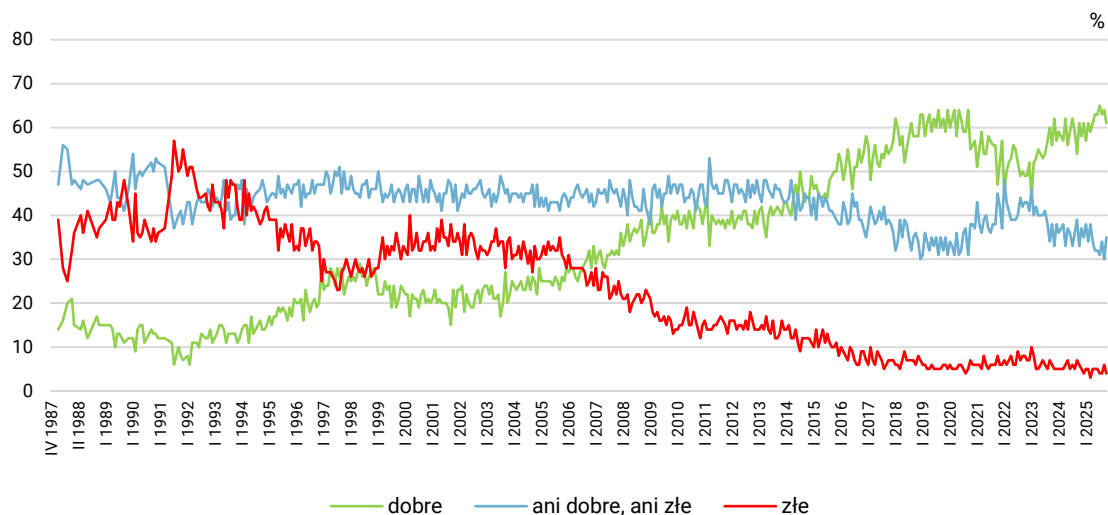
Zmniejszył się również udział respondentów zadowolonych z warunków materialnych swoich gospodarstw domowych (z 64% do 61%), jak również odsetek niezadowolonych (z 6% do 4%). Przybyło natomiast postrzegających je jako przeciętne (z 30% do 35%).

TABELA 11

Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2024				2025									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach													
– dobre	54	61	58	61	57	61	59	61	63	63	65	63	64	61
– ani dobre, ani złe	39	33	37	35	38	34	38	34	32	32	31	34	30	35
– złe	7	6	5	4	5	5	3	5	5	5	4	4	6	4

CBOS

RYS. 8. Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:

Stosunkowo dobrze na temat poziomu życia własnej rodziny oraz warunków materialnych swojego gospodarstwa domowego częściej wypowiadają się:

- badani z gospodarstw domowych o najwyższych dochodach *per capita* (odpowiednio 89% i 87%),
- najmłodsi respondenci, w wieku 18–24 lata (80%) w przypadku poziomu życia, a w przypadku warunków materialnych gospodarstw domowych – osoby w wieku 35–44 lata (71%),
- mieszkańcy największych miast (73%) w przypadku poziomu życia, a w przypadku warunków materialnych gospodarstw domowych – mieszkańcy dużych miast liczących od 100 000 do 499 999 mieszkańców (73%),
- absolwenci wyższych uczelni (odpowiednio 79% i 74%),
- respondenci identyfikujący się z lewicą (odpowiednio 76% i 72%).

Przewidywania

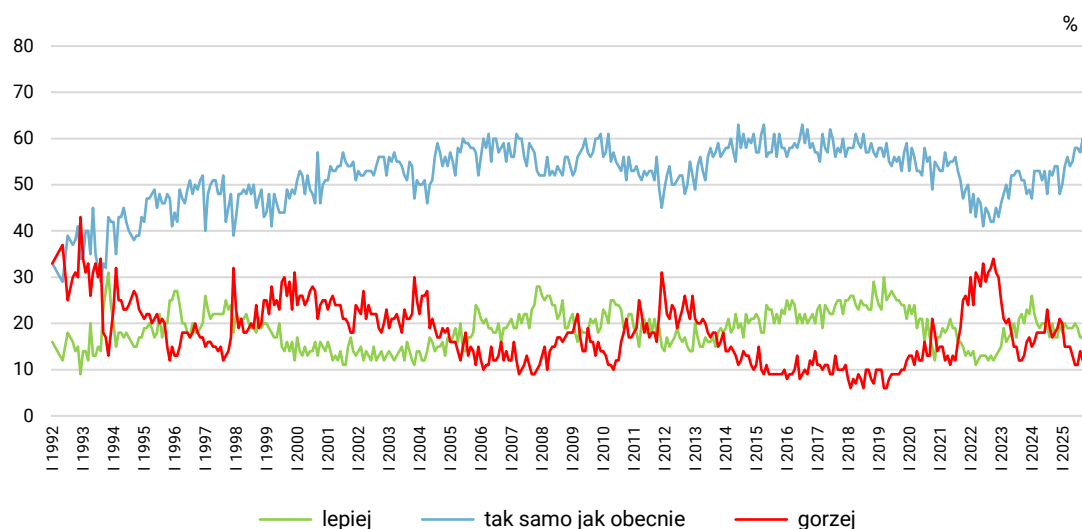
W stosunku do września wzrósł nieco odsetek badanych liczących na poprawę poziomu życia (z 17% do 20%), zmniejszył tych, którzy nie spodziewają się zmian (z 60% do 56%), a udział obawiających się pogorszenia praktycznie nie zmienił się (13%).

TABELA 12

Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2024				2025									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach													
– lepiej	20	17	17	20	18	20	19	19	19	20	19	17	17	20
– tak samo	52	54	54	48	50	54	56	54	55	58	58	57	60	56
– gorzej	17	18	19	21	20	15	15	15	13	11	11	14	12	13
Trudno powiedzieć	11	11	10	11	13	11	10	12	13	10	12	12	11	11

CBOS

RYS. 9. Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:

Pomięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

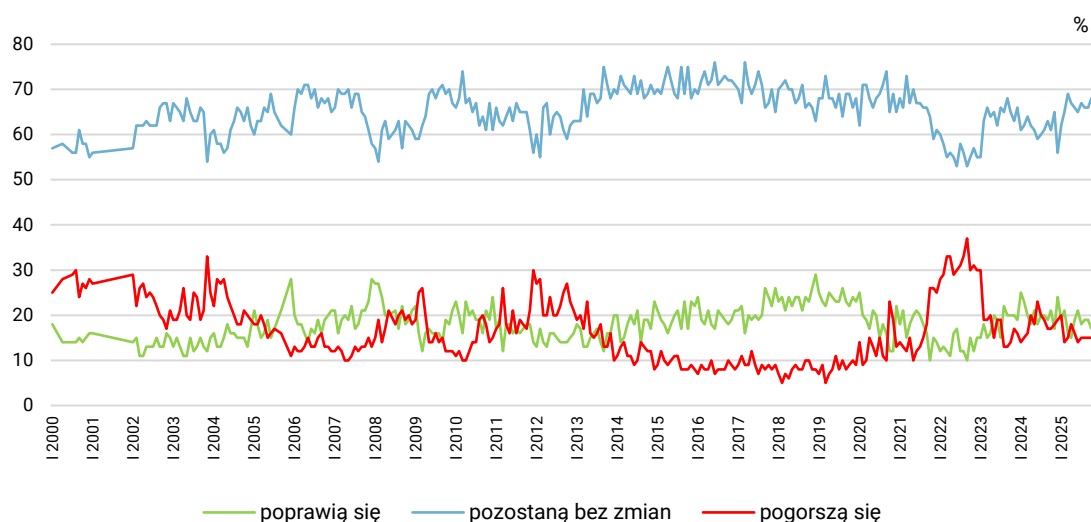
Minimalnie spadł natomiast odsetek przewidyujących poprawę warunków materialnych gospodarstw domowych (z 19% do 17%), odsetek nieprognozujących zmian zwiększył się (z 66% do 68%), a respondentów, którzy sądzą, że się one pogorszą, pozostał taki sam (15%).

TABELA 13

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku warunki materialne Pana(i) gospodarstwa domowego:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2024				2025									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach													
– poprawią się	19	21	17	24	19	21	16	15	19	21	18	19	19	17
– pozostaną bez zmian	63	61	65	56	62	65	69	67	66	65	67	66	66	68
– pogorszą się	17	17	18	19	20	14	15	18	16	14	15	15	15	15

CBOS

RYS. 10. Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku warunki materialne Pana(i) gospodarstwa domowego:

W październiku odnotowaliśmy wzrost niezadowolenia z kierunku zmian dokonujących się w kraju, pogorszenie ocen sytuacji gospodarczej, a także poziomu życia respondentów i ich rodzin. Obecnie poziom niezadowolenia z rozwoju sytuacji w kraju jest zbliżony do zarejestrowanego w czerwcu, a oceny sytuacji gospodarczej i poziomu życia są mniej więcej takie jak w sierpniu. Nieco gorsze od ubiegłomiesięcznych są przewidywania odnoszące się do ogólnej sytuacji w kraju, a także kondycji gospodarki w perspektywie roku.

W prawie wszystkich wskaźnikach dotyczących do sfery publicznej niezadowolenie przeważa nad zadowoleniem, a w prognozach pesymizm – nad optymizmem. Pewnym wyjątkiem jest tu postrzeganie sytuacji gospodarczej, która od pół roku częściej oceniana jest pozytywnie niż negatywnie. Natomiast w przewidywaniach odnoszących się do kondycji gospodarki obawy przed pogorszeniem jedynie w niewielkim stopniu przeważają nad nadzieją na poprawę. Jednocześnie Polacy w większości wyrażają zadowolenie z poziomu życia i warunków materialnych swoich gospodarstw domowych, a w prognozach dotyczących tych dziedzin najczęściej oczekują utrzymania *status quo*.